

(1926 – 2019)

ALİ DEMİRSOY

Bol suları ve yeşilliği ile ünlü Homa, Denizli'nin Çivril ilçesine bağlı bir kasaba. Yeni adı Gümüşsuyu. Risale-i Nur'da Homa'nın adı çok geçiyor. Hz. Üstad, Homa Kahramanlarından sitayişle bahsediyor. Üstad'ın, Hüsrev ve Tâhirî'den sonra üçüncü dediği Hasan Atif Ağabey de Homa'dan evli. 1943 Denizli hadisesi de, Homalı bir münafığın, Beşinci Şua Risalesini Atif Ağabeyin elinden bir şekilde münafıkça alıp, doğru karakola götürmesiyle başlıyor. Bu sebeplerden ötürü, Homa, Risale-i Nur'un Anadolu seyr-ü seferinde önemli istasyonlardan birisidir.

1943 Denizli ve 1948 Afyon hadiselerinin karanlık ve karışık günlerini şahidlerinden dinlemek, dönemin mağdurlarını tanımak, belgelemek ümidiyle kameramızı alıp düştük Homa yollarına. En küçük kırıntıları bile atlamak istemiyorduk. Ne yazık ki Homa Kahramanlarından hiç birisini sağ bulamadık. Hepsini cennete gitmişler, inşallah. Fakat Allah karşımıza Homa'nın en yaşlılarından Ali Demirsoy Ağabeyi çıkardı. Kendisinden o devirlere aid bazı önemli ipuçları aldık. Ali Demirsoy askerliğini Hz. Üstad Emirdağ'da iken, Emirdağ Merkez Karakolu'nda jandarma olarak yapmış. Tam da Afyon hadiselerinin başladığı aylarda orada bulunmuş. Ali ağabey şimdi bile tam farkında mı bilmiyorum ama bir jandarma olarak, Emirdağ'da, 1948 Afyon Mahkemesinin zemininin sivil polisler tarafından nasıl hazırlandığının işaretlerini verdi bize. Ayrıca kendisi Risale-i Nur'da bahsi geçen iftiracı, tertipçi, sarhoş polis hafiyelerinin tabancalarını aldirmaları hadisesinin de –hasbelkader- bir miktar içinde bulunmuş.

Ali Demirsoy Ağabey bize, 1943 senesinde Denizli Hapishanesinde yatan Homalı kahramanları da anlattı. O kahramanların çocuklarının evlerine götürdü. Vesilesiyle bazı fotoğraflar ve yeni bilgiler elde etmiş olduk.

Ali Demirsoy, Risale-i Nur hizmetlerine gençliğinde fazla iştirak edememiş. Şimdi de fazla bilmiyor. Fakat saf bir Anadolu Müslüman'ı olarak Nur hizmetlerine fitri bir taraftarlığı ve dostluğu var. Bediüzzaman Hazretlerine ise, hayran...

Ali Demirsoy Anlatıyor:

1926 Homa doğumluyum. Çiftçilik ve ticaretle meşgul oldum. Askerliğimi -altı ay Kütahya Jandarma Okulu'nda kaldıktan sonra gerisini- Emirdağ Merkez Karakolu'nda jandarma olarak yaptım. Emirdağ'ında askerliğimi yaparken 1946 senesinin Ekim ayından itibaren, 1948'in sonuna kadar Bediüzzaman'la zayıf da olsa bazı münasebetlerim oldu.

BEDİÜZZAMAN BİZE BİRER TANE 25'ŞER KURUŞ VERDİ

Emirdağ'ında Şih Aliler diye bilinen esnaflar vardı. "Çalışkanlar" da denirdi onlara. Adını şimdi hatırlayamadım; Dinar'ın Cerit köyünden birisi, O Şih Aliler'in damadı oldu. O zat Emirdağ'ında altı sene arzuhalcilik yaptı. Dinar bizim Homa'ya yakın olduğu için, hemşeri olarak biz devamlı olarak onun yanına giderdik. O da bize Bediüzzaman'ı anlatırdı. Bediüzzaman'ın evine hiç çıkmadım. Ama onu evinin penceresinde görürdük bazen. Bir boduç'u (testisi) vardı, pencerede dururdu hep.

Bir keresinde iki jandarma olarak biz vazifeye gidiyorduk. Baktık, Bediüzzaman faytonla yoldan geçiyor. Hemen yanına gidip elini öptük. Bize birer tane 25'şer kuruş verdi. Hatta "Bunu kaybetmeyin sakın" diye tembih etmişti.

AFYON'DAN GÖNDERİLEN HAFİYE POLİSLER SARHOŞKEN TABANCAARINI ALDIRMIŞLAR

Hocayı Emirdağ'ında jandarma olarak biz takip etmedik. Onu, Afyon'dan hafife olarak gönderilen polisler takip eder, evinin önünde beklerlerdi. Bizim Merkez Karakolu'nun bir santrali vardı. Santralin kenarında da bir oda vardı. Orada yatıyordu Afyon'dan gelen bu hafife polisler¹.

Bizim İzmirli yaşlı bir Başçavuşumuz vardı. Daktilom çok iyi olduğu için ben yazıcılık yapıyordum onun yanında. Bir gün "Başçavuşum, bizim polisler bugün kalkmıyorlar, saat onu geçti" dedim. "Polislerin morali bozuk, tabancalarını aldirmişlar" dedi. Meğer o polisleri götürüyorlar içiriyorlar, içiriyorlar sonra ellerinden tabancalarını alıyorlar. Kendi arkadaşları almıştı herhalde²... Başçavuş benim yüzüme bakmaya başladı, "Ne bakıyorsun Başçavuşum?" dedim. "Bu işi sen halledersin" dedi bana. Gittim o Ceritli çocuğu gördüm, durum böyle, böyle imiş diye anlattım. Artık o ne yaptı etti bilmiyorum. Biraz sonra kâğıtlara sarılmış olarak tabancalar geldi. Polislere verdik, hemen gitti polisler.

HOMA KAHRAMANLARINI URGANLA BİRBİRLERİNE BAĞLAYARAK GÖTÜRDÜLER

Homa Kahramanları'nı soruyorsun, onların hepsi öldü. Çok vardı burada. Sami Tüzün diye biri vardı; O, çok zaman gizli kitaplar yazdı. En çok o yazdı. Mehmet Ali Çakıcı vardı. Bizim akrabamız olur Çakıcı. Bir de Hasan Atıf kalmıştı Homa'da, Homa'dan evlendi. Hasan Atıf'ın hanımı Ayşe Hanım, Mehmed Ali Çakıcı'nın bacısıydı.

1943 senesinde Homa'dan Denizli hapisanesine çok adam götürdüler. Tahminim 17 kişi vardı. Bunları urganla birbirlerine bağlayarak götürdüler Denizli Hapishanesine. Bunlardan birisi de Hacı Mehmet Cengiz'dir. Bu zatın sakalını kestiklerinde ağlamıştı. Biz eskiden hasır dokurduk. Ben çiftçi iken harman saplarını toplar, büyük çardaklar yapardım. Bir gün Kadir diye kitap yazanlardan birisi bizim harmana yakın tarlaya ot biçmeye geldi. Baktım durumu değişik. "Kadir niye düşkünsün sen?" dedim. "Sorma, bizi, Bediüzzaman'ın talebelerini topluyorlarmış" dedi. "Sen gitme!" dedim ve ona harman saplarından güzel bir yer yaptım. Kadir'i orada üç-dört gün sakladım, orada eğledim. Bu şekilde toplanıp götürülenlere onu katamadılar, o kurtuldu. Biz o tarihlerde daha çok genç yaşlardaydık.

HOMA KAHRAMANLAR

Ayaktakiler sağdan: Mehmed Ali Çakıcı, Ali Cengiz, Ahmed Savaş, Osman Aydın, Hüseyin Evren

Oturanlar sağdan: Hasan Çiçek, Hasan Getir, Sami Tüzün, Mehmed Boyruca

¹ "Afyon Müddeiumümüsi benim için buraya gelmesi ve iki günde, her bir günde beş tayyare benim gezdiğim yerlerde beni nezaret altına alması ve beş polis hafifesinin burada bana tarassud edenlere ilâve edilip, ahvalimi tecessüs etmek için gönderilmesi ve..." (Emirdağ Lahikası 31)

² "1947 senesinin son aylarında, Afyon'dan üç sivil polis memuru, güya memleket çapında gizli bir dinî cemiyetin faaliyetine âşina olmak için Emirdağ'ına gelmişlerdi. Başta Said Nursî olarak Nur Talebelerini tesbit etmeğe çalışıyorlardı. Sudan bahaneler icad etmeğe tevessül ettiler. Bir numunesi şudur: Bir sivil memur, bir kâğıda yazıyor: "Said'in hizmetçisi buradan Said'e rakı aldı." ve rakıcı dükkânında sarhoş ve akli yerinde olmayan bir adama bu kâğıdın altına imza atmasını teklif ediyor. O adam diyor: – Tövbeler olsun, bu yalanı kim imza eder? Sonra o kâğıdı imzalatmağa çalışsan, fakat muvaffak olamayan memur; aynı gece acip bir hadisede, işlediği hatasının tokadını yiyor. Şöyle ki: Beraber rakı içtiği adamlarla dere kenarında gezerken aralarında bir kavga cereyan eder. O bedbaht adama orada bir güzel dayak atıyorlar ve tabancasını da alıyorlar." (Tarihçe-i Hayat 541)